

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Brigity Chrastilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce v právní věci **žalobce: A. O.**, zastoupen Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 6. 2006, č. j. 14 Az 235/2004 - 35,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 2. 2004, č. j. OAM - 4053/VL - 17 - K01 - 2003, neudělil žalobci (dále jen „stěžovatel“) azyl z důvodu nesplnění podmínek stanovených v § 12, § 13 odst. 1 a 2, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 uvedeného zákona. V odůvodnění rozhodnutí mj. konstatoval, že stěžovatel z vlasti odešel kvůli potížím ze strany soukromých osob, nikoli z některých důvodů taxativně uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalovaný konstatoval, že problémy popisované stěžovatelem nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Dále uvedl, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu. V řízení rovněž nezjistil důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu dle § 14 citovaného zákona. Žalovaný hodnotil obsah překážek vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona, porovnal je s informacemi o zemi původu, přičemž nedospěl k závěru, že by stěžovatel náležel k osobám ohroženým skutečnými zakládajícími překážky vycestování.

Proti rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke krajskému soudu, v níž namítal porušení jednotlivých ustanovení správního řádu určujících povinnosti správního orgánu v průběhu správního řízení a dále porušení § 14 zákona o azylu. Konkrétně měl za to, že žalovaný nedostatečným způsobem hodnotil provedené důkazy a že neprovedl důkazy další. Stěžovatel se s ohledem na problémy, které měl v zemi původu s vyděrači a následně i se státními orgány, domníval, že jsou u něj dány důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona

o azylu, jakož i k udělení humanitárního azylu. Nesouhlasil ani se způsobem, jakým se žalovaný vypořádal s výrokem o neexistenci překážek vycestování. Stěžovatel navrhl, aby skutečnost, že byl v domovské zemi perzekuován, dosvědčil jeho bratr pan V. O., a aby proto byl předvolán k podání svědecké výpovědi.

Dne 12. 6. 2006 proběhlo před krajským soudem jednání ve věci, v jehož závěru soud vynesl v záhlaví blíže označený rozsudek, kterým žalobu zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. V průběhu řízení bylo též konstatováno, že azylové řízení bratra stěžovatele bylo zastaveno a že proběhla jeho repatriace. V odůvodnění rozhodnutí krajský soud zejména uvedl, že stěžovatel neprokázal, že je ve své vlasti pronásledován či má odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, neboť jeho obavy z mafie nemohou být automaticky důvodem pro udělení azylu. Stěžovateli nic nebránilo, aby se zajímal o průběh policejního vyšetřování o ohrožování jeho osoby a aby se v případě nespokojenosti obrátil na soud s požadavkem na zajištění řádného plnění služebních povinností policistů. Vedle toho mohl řešit situaci i u nevládních organizací či prostřednictvím ukrajinského ochránce lidských práv. Soud uzavřel, že žalovaný správně dospěl k závěru, že za takové situace nelze usoudit, zda ukrajinské státní orgány jednání zločineckých struktur vůči stěžovateli tolerovaly či podporovaly. Soud poznamenal, že nepřistoupil k výslechu V. O., jehož provedení navrhl stěžovatel v žalobě. Dané rozhodnutí zdůvodnil odkazem na § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí v rámci správního soudnictví vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V důsledku této skutečnosti je vyloučeno, aby soud navrhovaný důkazní prostředek prováděl, neboť jeho provedení nebylo navrženo v průběhu správního řízení.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost. Její přípustnost spatřuje v závažném pochybení krajského soudu spočívajícím v tom, že soud neprovedl výslech jím navrženého svědka s odkazem na § 75 odst. 1 s. ř. s. Takový výklad dle stěžovatele popírá § 77 odst. 2 s. ř. s., a tím i základní principy přezkumu správních rozhodnutí soudem. Uvedl, že účelem předvolání svědka nebylo podat svědeckví ke skutkovému a právnímu stavu, který nastal po vydání rozhodnutí správním orgánem, nýbrž právě k důvodům emigrace stěžovatele. Dále poukázal na skutečnost, že strana 3 a 5 napadeného rozsudku jsou opatřeny jinou spisovou značkou než strany zbylé, a má tedy důvodnou pochybnost, zda se napadené rozhodnutí, resp. jeho odůvodnění, dotýká jeho případu.

Důvod podání kasační stížnosti spatřuje žalobce v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Domnívá se, že žalovaný i soud nesprávně posoudili právní otázku, a sice, zda je možno na stěžovatele vztáhnout § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu. V zemi původu byl ohrožen na zdraví a životě a ochrana ze strany státních orgánů mu nebyla a nemohla být poskytnuta, neboť i tyto byly součástí zločineckých struktur. Stěžovatel rovněž upozornil na čl. 65 metodologické Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka. Stěžovatel uplatnil i stížní důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť má za to, že se žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování a jeho závěry o neudělení azylu nebyly podloženy relevantními důkazy. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spatřuje stěžovatel v tom, že soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby trpělo procesní vadou. Je přesvědčen, že v tomto případě je soud povinen přezkoumat napadené rozhodnutí a správní řízení jemu předcházející z hlediska dodržení procesních předpisů. Stěžovatel má za to, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování ve věci. Ve vztahu k překážkám vycestování stěžovatel uvedl, že žalovaný i soud přehlédli situaci stěžovatele,

jenž nepovažuje svůj návrat do domovské země vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie za bezpečný.

Vzhledem k výše zmiňovaným důvodům stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť podle jeho názoru jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný pokládá věcné i procesní kasační námitky za náležitě vypořádané již v rozsudku. Dále namítl nepřijatelnost kasační stížnosti. Navrhl proto odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost nebo zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání je zřejmé, že stěžovatel namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., a kasační stížnost je proto přípustná.

Po konstataci přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (srov. www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud předně zkoumal, zda v rozhodnutí krajského soudu nedošlo k zásadnímu pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

Krajský soud odmítl stěžovatelem navrhované a předložené důkazy s odkazem na § 75 odst. 1 s. ř. s., ve smyslu kterého soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Takové odůvodnění odmítnutí provést důkaz nelze akceptovat. Právní závěr soudu, že nemůže provést důkazy navržené žalobcem v žalobě, pokud jejich provedení žalobce nenavrhl již v průběhu správního řízení, je v rozporu s principem plné jurisdikce (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2006, č. j. 1 As 42/2005 - 62). Výše citovaný závěr krajského soudu je v rozporu s i ustanovením § 77 s. ř. s., které zakládá nejenom pravomoc soudu dokazováním upřesnit, jaký byl skutkový stav, z něhož správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, ale také pravomoc dalšími důkazy provedenými a hodnocenými nad tento rámec zjistit nový skutkový stav jako podklad pro rozhodování soudu v rámci plné jurisdikce. Přitom soud zvažuje rozsah doplňování dokazování tak, aby nenahrazoval činnost správního orgánu. (k tomu srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publikovaný pod č. 618/2005 Sb. NSS).

Jak bylo uvedeno výše, krajský soud v posuzovaném případě své rozhodnutí odůvodnil toliko odkazem na § 75 s. ř. s., aniž posoudil, zda by navrhovaný důkaz mohl osvětlit a podpořit tvrzení stěžovatele či jinak napomoci řešení daného případu. Takové zdůvodnění dle názoru Nejvyššího správního soudu neodpovídá výše uvedeným principům a zároveň zcela zřejmě pomíjí specifika soudního řízení ve věci azylu, resp. podle nyní účinné právní úpravy ve věci mezinárodní ochrany.

Nejvyšší správní soud však i přes tuto výtku neshledal, že toto pochybení soudu by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Naopak musí konstatovat, že stěžovatelem navrhovaný důkaz výsledkem bratra by mohl sloužit toliko k podpoře skutkových tvrzení týkajících se problémů se soukromými osobami, jež vyústily v jeho odchod z vlasti, což ostatně stěžovatel i sám uvedl v kasační stížnosti. Nelze pominout, že tato tvrzení nebyla ani žalovaným, ani krajským soudem zpochybněna, a není tedy nutné tuto skutečnost dále dokazovat. Předmětem sporu v daném případě zejména je právní hodnocení stěžovatelem uváděných potíží ve vztahu k důvodům relevantním pro udělení azylu podle zákona o azylu. Proto lze uzavřít, že by provedení navrhovaného důkazu bylo nadbytečným. Jelikož byly okolnosti uváděné stěžovatelem jako důvody pro udělení azylu řádně zjištěny v průběhu řízení před žalovaným, krajský soud nepochybil, pokud odmítl provést navržený důkaz. Soud je oprávněn v řízení rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli (§ 52 odst. 1 s. ř. s.); to jej však nezbavuje povinnosti takový postup odůvodnit (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publikovaný pod č. 618/2005 Sb. NSS). Krajský soud proto nepochybil, pokud navrhovaný důkaz neprovedl, byť, jak bylo uvedeno výše, jeho odůvodnění tohoto odmítnutí je nesprávné. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost za přijatelnou.

Co do námítky chybného napadeného rozsudku spisovou značkou na jeho straně 3 a 5, je zjevné, že se jedná o písařskou chybu, která navíc byla soudkyní dne 2. 8. 2006 opravena, a nemohla mít vliv na právní posouzení věci.

K dalším námitkám stěžovatele uplatněným v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že se shodnými právními otázkami opakovaně zabýval, a to i ve vztahu k případům obdobným stěžovatelu.

Lze poukázat například na rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48 (dostupný na www.nssoud.cz), v němž je konstatováno, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 17. července 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu

